

Information om utförsel av får och getter

Information om utförsel av får och get

Allmän information

Denna information är ett sammandrag av gällande regelverk vid utförsel av får och getter. Om inte annat står angivet gäller kraven utförsel till *länder inom EU samt till Norge och Schweiz*. Informationen är avsedd som en vägledning och är därför inte juridiskt bindande. Det är framförallt viktigt att du eller importören *kontaktar myndigheterna i det land du avser exportera till*, då enskilda länder kan ha ytterligare krav eller nya villkor kan ha tillkommit, och då det i slutänden är mottagarlandet som ska godkänna införseln.

”Allmänna utförselkrav”

- ✓ Får och getter ska vara individuellt märkta och komma från en anläggning som är registrerad av Jordbruksverket. Exportören ska vara *registrerad för utförsel* hos Jordbruksverket.
- ✓ Vid utförsel till eller genom länder *inom EU* ska djuren åtföljas av TRACES-intyg, utfärdat av officiell veterinär i Sverige under *sista dygnet* före avsändning.
- ✓ Vid utförseln ska gällande hälsokrav för djuren vara uppfyllda (läs mer under rubrik, ”Sammanfattning av hälsokrav vid utförsel till länder inom EU samt till Norge och Schweiz”).
- ✓ Importören i mottagarlandet är ansvarig för att införselkraven är uppfyllda. Det är också mycket viktigt att även exportören försäkras om att utförseln uppfyller samtliga krav. Situationen kan annars bli sådan att djuren måste återsändas till Sverige, eller, i värsta fall, avlivas i mottagarlandet.
- ✓ Läs all information noggrant och kontakta gärna Jordbruksverket för att diskutera den aktuella utförseln. Det viktigaste är dock att *kontakta mottagarlandets myndigheter*, då det i slutänden är mottagarlandet och inte Jordbruksverket som ska godkänna införseln.

Du måste vara registrerad för utförsel

För att du ska få föra ut djur måste du vara registrerad för utförsel hos Jordbruksverket. För att registrera dig gör du en anmälan till oss minst 7 arbetsdagar före första beräknade utförseltillfället. Länk till e-tjänsten för anmälan finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Registreringen gäller under två år från den dag du blir registrerad. Registreringen är avgiftsfri.

Hälsointyg och andra intyg

Vid utförelse till länder inom EU ska fåren/getterna uppfylla kraven i EU-kommissionens TRACES-intyg. Hälsointyget ska utfärdas av en officiell veterinär under sista dygnet före lastningen i Sverige och i original följa med fåren/getterna. Kontakta officiell veterinär i god tid för klinisk undersökning och utfärdande av intyg.

Härstamningsbevis

Djur som är avsedda för avel ska vid utförelse åtföljas av ett härstamningsbevis enligt *förordning (EU) 2017/717*. Mottagarlandet kan eventuellt kräva att djuren åtföljs av ytterligare intyg.

Isolering

Kontrollera med mottagarlandets myndighet huruvida provtagningar krävs under isolering. Sverige är officiellt brucellosfritt (*Brucella melitensis*), vilket innebär att provtagning för brucellos inte ska krävas.

Märkning av djur

Fåren eller getterna ska vara tydligt individuellt märkta och komma från en besättning som är registrerad hos Jordbruksverket. Om djuren ska till ett annat EU-land ska de i ena örat ha en elektronisk öronbricka och i det andra örat en vanlig öronbricka. De elektroniska öronbrickorna beställs som vanliga öronbrickor genom djurregisterenheten, Jordbruksverket. Vid frågor angående märkning av djur, kontakta Jordbruksverkets djurregisterenhet.

Transport och djurskydd

Bestämmelser om transport av levande djur finns i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:7) om transport av levande djur.

Färdjournal

Färdjournal krävs vid internationella transporter som tar längre tid än åtta timmar. För transporter kortare än 8 timmar behövs en transporthandling.

Den som ordnar transporten är ansvarig att fylla i färdjournalen. Blanketten finns på Jordbruksverkets webbplats.

Senast två arbetsdagar före planerad transport ska avsnitt I i färdjournalen faxas till Jordbruksverket, faxnummer står på blanketten. Avsnittet ska, om det godkänns, stämplas av Jordbruksverket och faxas tillbaka. Det ska vara med i bilen under resan. Efter transporten ska avsnitt 4 skickas till länsstyrelsen. Om avsnitt 5 fylls i ska det sändas till Jordbruksverket.

Sammanfattning av hälsokrav vid utförelse till länder inom EU samt till Norge och Schweiz

Här följer en sammanfattning av de grundläggande hälsokrav som enligt lagstiftning gäller vid utförelse av får och getter till länder inom EU samt till Norge och Schweiz. Denna lagstiftning är gemensam inom hela EU. För vissa sjukdomar kan dock enskilda länder begära så kallade *tilläggsgarantier*. Dessa ger landets myndigheter rätt att ställa ytterligare krav, för att värna

om landets smittskyddsläge. Kontakta mottagarlandets ansvariga myndighet för information om sådana eventuella ytterligare krav.

I. Krav som gäller samtliga får eller getter

För att minska risken för oupptäckta smittor hos djuren, gäller vid att:

- fåren/getterna ska ha hållits på avsändaranläggningen under minst *30 dagar* innan avsändningen, eller sedan födseln om djuren är yngre än 30 dagar,
- *inga får eller getter*, varken importerade eller från andra besättningar i Sverige, får ha förts in till anläggningen under *21 dagar* före avsändningen,
- *inga klövbärande djur* (det vill säga inga får och getter, men inte heller exempelvis nötkreatur eller grisar) får ha förts in till anläggningen från länder *utanför EU* under *30 dagar* före avsändningen.

Dessutom gäller att samtliga får eller getter:

- ska uppfylla samtliga krav i hälsointyget,
- ska vara fria från kliniska tecken på sjukdom vid undersökning utförd inom 24 timmar före lastning.
- ska komma från en anläggning som inte står under restriktioner av djurhälsoskäl eller har varit i kontakt med djur från en sådan anläggning. Här är undantag restriktionsområde för blåtunga, därifrån kan djur flyttas till motsvarande restriktionsområde i ett annat EU land. Lagstiftning och restriktionsområden ändras hela tiden, kontakta Jordbruksverket för information.
- inte ska vara avsedda för slakt till följd av ett bekämpningsprogram för någon av de sjukdomar som anges i bilaga 2 i föreskrift J 137 (det vill säga allvarliga sjukdomar som exempelvis brucellos, smittsam epididymit och mjältbrand), samt
- ska uppfylla de ytterligare hälsokrav som införsellandet har rätt att kräva.

II. Ytterligare krav som gäller får och getter avsedda för avel eller uppfödning för slakt

Fåren eller getterna ska:

- komma från en anläggning som är *officiellt brucellosfri (Brucella melitensis)*. Detta krav uppfylls i och med att Sverige har status som *officiellt brucellosfri EU-medlemsstat*, sedan 1995.

Skrapie

Sverige har från och med den 8 september 2016 en nationell status med försumbar risk för scrapie. Det finns inga ytterligare intygs krav på djurägaren för sjukdomen.

III. Ytterligare krav som gäller får och getter avsedda för avel

Avelsdjur ska komma från anläggningar där inga kliniska fall av följande sjukdomar har diagnostiserats:

- smittsam agalakti (*Mycoplasma agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* variant *mycoides*, typ LC) under de senaste sex månaderna,
- paratuberkulos eller pseudotuberkulos (kaseös lymfadenit) under de senaste tolv månaderna, eller:
- pulmonär adenomatos (lungadenom), Maedi/Visna eller kaprin artrit och encefalit (CAE) under de senaste tre åren. (För Maedi/Visna och CAE kan detta kortas till tolv månader om alla infekterade djur har slaktats och övriga djur testats negativt vid två tillfällen.)

Fåren/getterna får inte heller ha varit i kontakt med djur som inte uppfyller dessa krav. Djurägaren ska skriftligen intyga till den officiella veterinären att det inte funnits några tecken på att dessa sjukdomar förekommit i besättningen.

IV. Ytterligare Krav som gäller baggar avsedda för avel

Baggarna ska:

- ha befunnit sig på avsändaranläggningen under 60 dagar före avsändandet,
- komma från en besättning där inga fall av smittsam epididymit (*Brucella ovis*) har diagnostiserats under de senaste tolv månaderna,
- högst 30 dagar före avsändandet ha genomgått en serologisk undersökning (blodprov) avseende smittsam epididymit med negativt resultat, samt
- ha befunnit sig på anläggningen under 60 dagar före avsändandet.

Övriga upplysningar

Vid export till länder utanför EU ("tredje länder") ska du kontakta landet ifråga för information angående bestämmelser och hälsokrav, då kraven kan skilja från land till land. Kontakta lämpligen landets ambassad för hänvisning till rätt enhet på landets ansvariga myndighet. Försäkra dig om att få kontakt med den enhet som jobbar med smittskydd vid import av levande djur.

Utförselkrav finns i:

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:8) om utförsel av får och getter till länder som ingår i Europeiska unionen (omtryck genom 2005:15, saknummer J 137).
- Rådets direktiv av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen (91/68/EEG). (Ett antal ändringar är gjorda sedan den ursprungliga versionen. Införlivad i föreskrift 1995:8, se ovan.)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati.

Villkor för handlare, transportörer och uppsamlingsplatser finns även i:

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:1, saknummer J 14) om villkor för handlare, transportörer och uppsamlingsplatser i samband med förflyttningar av får och getter

Djurskyddsbestämmelser

Föreskrifter och allmänna råd om transport av levande djur (SJVFS 2019:7, saknummer L 5)

Rådets Förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport

Föreskrifterna finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under rubriken *Författningar* samt under rubriken *Djur och veterinär/In- och utförsel av levande djur/lantbrukets djur*. Föreskrifter kan också beställas från Jordbruksverket, 036-15 50 00.